

(G)IT ve veřejné správě

Jitka Machalová

**Provozně ekonomická fakulta
Mendelova univerzita v Brně**

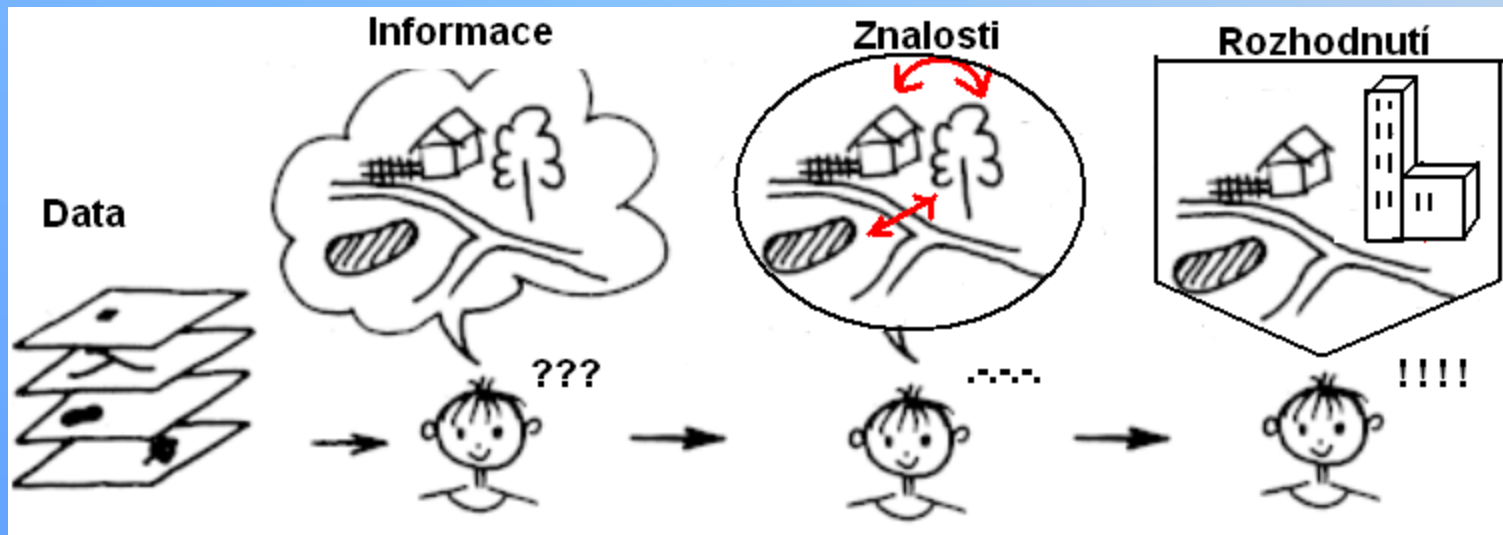

Obsah

- Integrace GIT do IS úřadu
- Historie GIT veřejné správy
- Zákonné podklady a bezpečnost
- Datové zdroje
- Trendy
- Příklady a ukázky

GIT a proč?

- Proč se za GIT utratily v roce 2009 3,5 miliardy USD a v ČR téměř 120 mil. Kč?
- Protože GIT umožňují z geodat získávat informace pro podporu rozhodování a výstupy z GIT podporují názornost prezentovaných faktů.
- Úkol: získat, zpracovat a poskytovat informace v daný čas, rozsahu a formě

Integrovaný IS

- Určený pro všechny úrovně řízení
- Podpora strategických cílů podniku
- Všechna data jsou uložena pouze jednou
- Zpracování dat ze všech hledisek
- Jedno z hlavních jmění podniku
- Nevýhody: závislost podniku na dodavatelích IS, velký dopad na podnik v případě havárie IS, větší náročnost na uživatele

Životnost komponent IS:

- Hardware: 2–3 roky
- Základní software: 4–7 let
- Aplikační software: 10–15 let
- Lidé: dny–desetiletí

Zapojení GIT do IS podniku

1. Stanovení cílů projektu a vazby do stávajícího IS
2. Budování databáze (v souladu s databází stávajícího IS)
3. Práce s lidskými zdroji
3. Restrukturalizace a manipulace s daty
4. Analýzy a syntézy
5. Vytváření výstupů

Možné příčiny neúspěchu

- Chybně postavená globální podniková strategie
- Podcenění významu IS
- Malá angažovanost vrcholového vedení
- Povrchní specifikace požadavků na IS
- Budování IS bez koncepce
- Podcenění provozních nároků IS na IT
- Nedodržení termínů realizace a finanční náročnosti IS
- Nepřipravení zaměstnanců na změny
- Volba nevhodného nebo nekvalitního SW

Integrované IS úřadu?

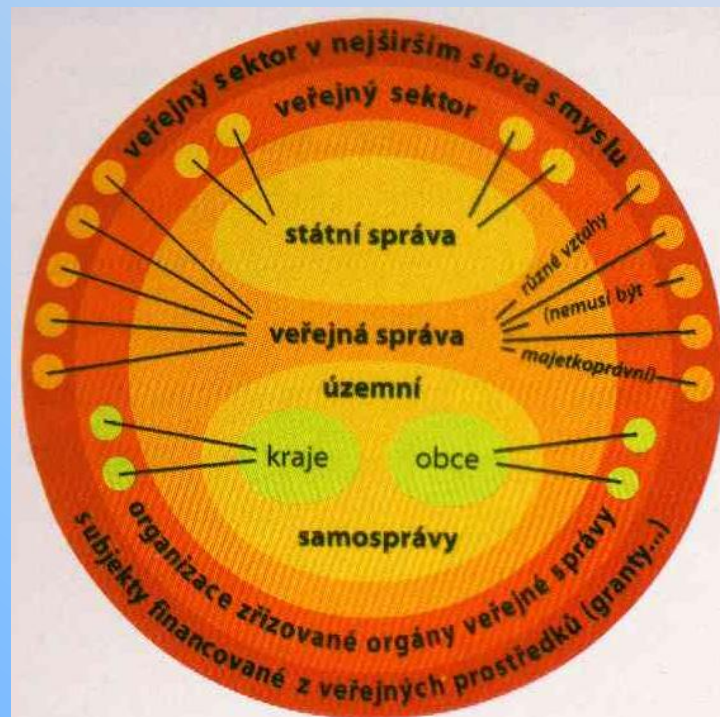
- Zastupitelé a radní se po volbách mění
- Malá motivovanost úředníků
- Některé agendy musí být vedeny ve formě stanovené příslušným ministerstvem
- Nedostatek financí

V reálném časovém horizontu nemožné

Veřejná správa

- Veřejná správa: správa veřejných záležitostí (státní správa, územní samospráva a další orgány státní moci)
„Poskytování správních činností souvisejících s poskytováním veřejných služeb a se správou na ústřední i místní úrovni.“
- Státní správa: výkon státní moci (ministerstva, ČÚZK, ČSÚ, ...)
- Územní samospráva: vykonávaná kraji a obcemi
- Veřejný sektor: instituce zřízeny orgány veřejné správy

eGovernment

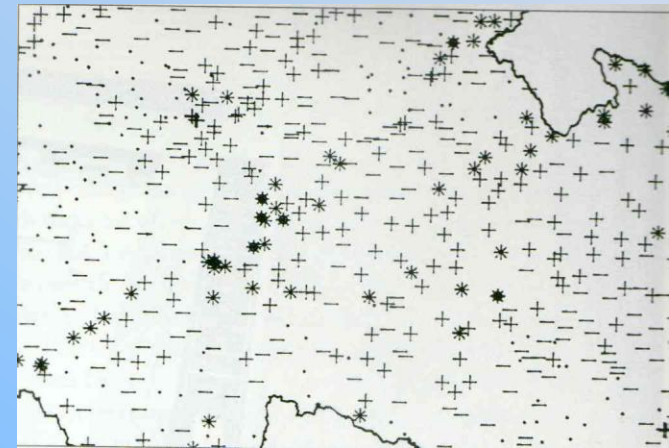
- „Efektivní a lepší veřejná správa; moderní, přátelský a efektivní úřad“
  - Mozek: eGON myslí za vás
  - Srdce: tluče za vás

(Zákon č. 300/2008 Sb.)
  - Končetiny: základní komunikace
  - Nervy: komunikace končetin s mozkem
- Nabylo účinnosti 1. 7. 2009

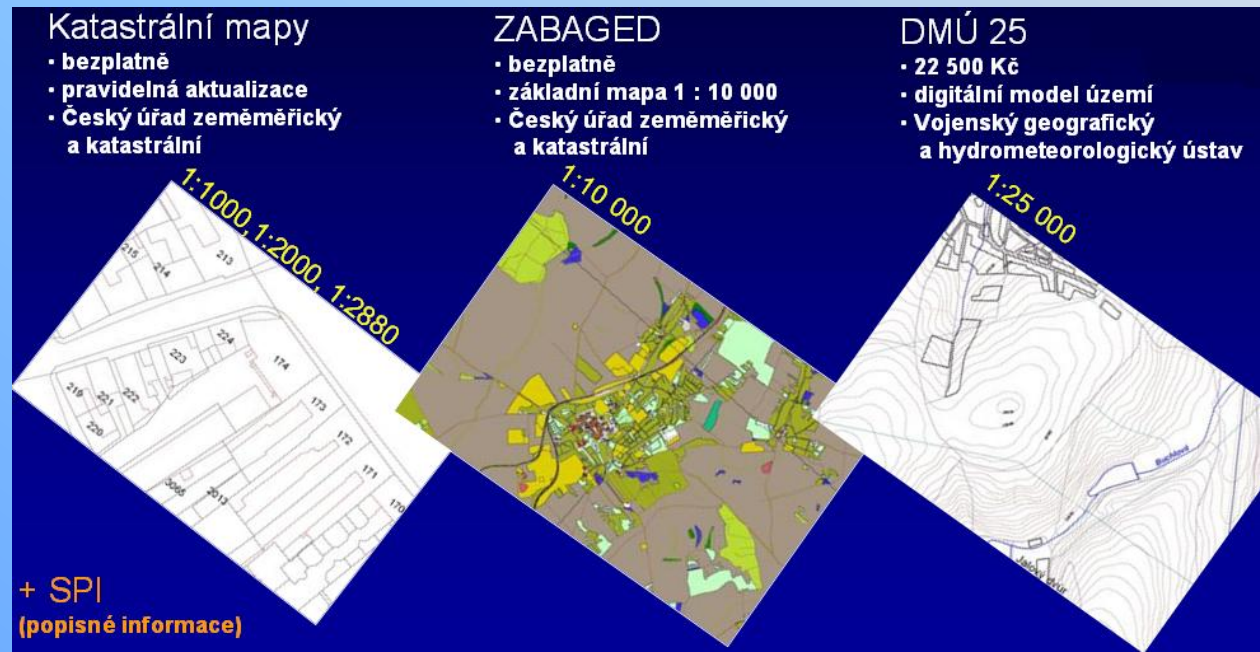
Historie GIT veřejné správy

- 50.–60. léta 20. stol.:
(okrajové děrné štítky)
evidence ložisek nerostných surovin,
chemických analýz hornin a minerálů
- 70.–90. léta 20. stol.:
(90sloupcový děrný štítek)
integrovaný IS o území ČR
40 registrů
- 1992: 90 GIS pracovišť (okresy)
PC 486, tablet A3, plotr A2,
SW PC ArcInfo 3.4D (ESRI)

Historie...současnost

- 2003 – převod HW a SW na ORP, nedořešen převod dat (data zastarávají)
- 2004 – aktualizace SW, pořizování dat (katastrální data, ZABAGED, orotofotomapy)
- 2005 – mapové servery nejprve na krajských úřadech, posléze i na ORP
- 2007 – panika spojená s novým stavebním zák.
- 2008 – pořizování ÚAP
- 2009 – INSPIRE

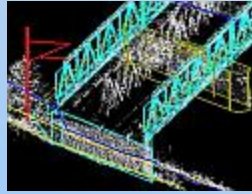
Trendy v roce 2010

- Webový přístup ke geodatům, geodatabáze, distribuované sdílení geodat (WFS, WMS, ...)
- Přechod na „open“ formáty (KML, ...)
- GIT (nebo něco na ten způsob) téměř na každou obec
- Mobilní GIT pro laickou veřej. (navigace, GeoCaching)
- Integrace GIT do IS
- Tvorba pravidel o pořizování, poskytování a sdílení geodat veřejné správy – implementace INSPIRE (v ČR od 15. 5. 2009)
- Tvorba metadat v souladu s ISO 19115 se jeví jako nereálná – hledají se způsoby vyhledávání geodat na Internetu

Trendy v roce 2010

- LaserScanning

pozemní a letecký

<http://www.youtube.com/watch?v=PRnYdM9Ywm4&feature=related>

- 3D tisk

http://www.youtube.com/watch?v=07QxFQ3uUFw&feature=rec-LGOUT-farside_rev-rn-2r-2-HM&playnext_from=TL&videos=Cs6h1bInuRk&playnext=1

Zákonné podklady

- Zákon č. 365/2006 Sb., o informačních systémech VS „obíhají informace, nikoli občan“ 😊
- Standardy ISVS vydané MI ČR:
  - pro strukturu a výměnný formát digit. tech. mapy
  - k prostorové identifikaci
  - pro strukturu a výměnný formát metadat inf. zdrojů
- Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí a vývoj ŽP
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů
- Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském a právech souvisejících s právem autorským

INSPIRE (ze dne 14. 3. 2007)

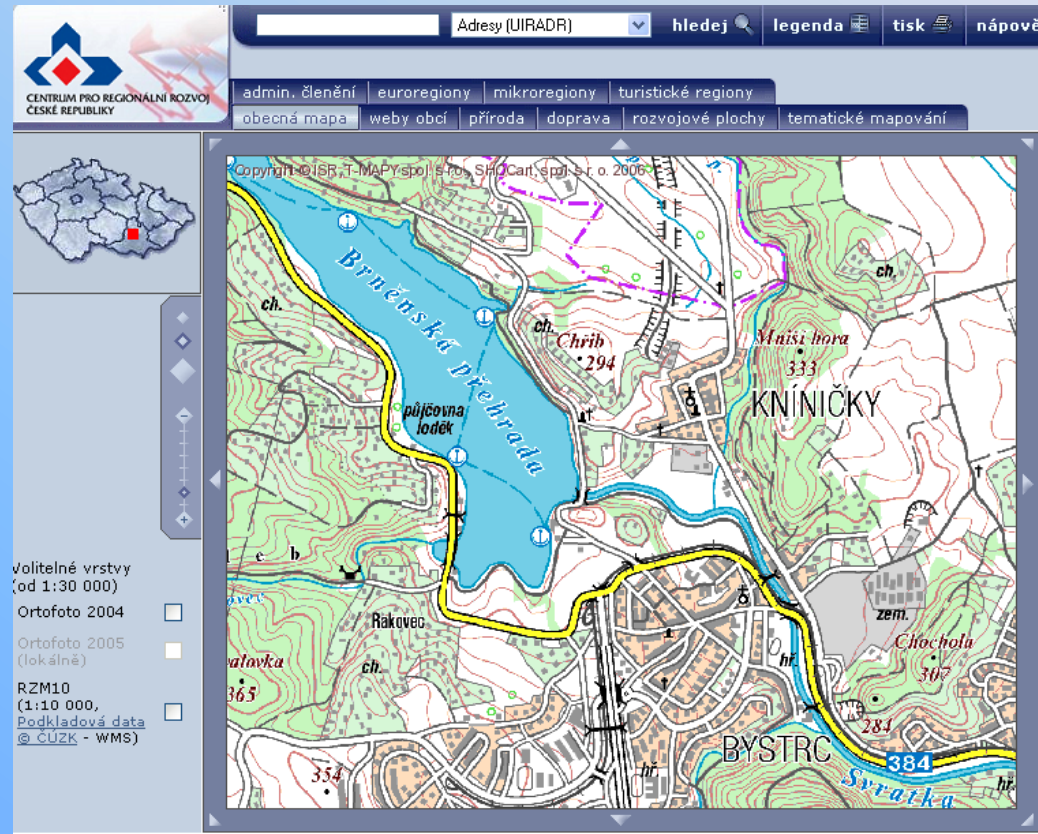
- Evropská směrnice: zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství
- 21 oblastí dat, stanoveno metadatové schéma
- Státy EU musí implementovat formou zákona do 15. 5. 2009, (prez. Klaus podepsal 20. 10.)
- V každém státě musí být národní portál poskytující data ve WMS (bohužel ne WFS)
- V ČR je tím portálem geoportal.cenia.cz
- V plánu je propojení portálů, aby každý mohl vyhledávat přes celou EU

Bezpečnost

- Veřejná správa pracuje s utajovanými skutečnostmi, osobními a citlivými daty
- Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečnostech + vyhláška NBÚ č. 56/1999 Sb.
- Z toho vyplývá povinnost splnění určitých bezpečnostních požadavků a předložení žádosti o certifikaci IS
- Nutnost prověření dostatečného počtu osob (vyhláška 245/1998 Sb. o osobnostní způsobilosti)
- IS se provozují ve 3 úrovních bezpečnostních módů
- Skutečnost?!

Centralizované poskytování geodat

- Portál veřejné správy
<http://portal.gov.cz>
- Centrum pro regionální rozvoj
<http://www.crr.cz>
- E-portál územních samospráv
<http://www.epusa.cz>

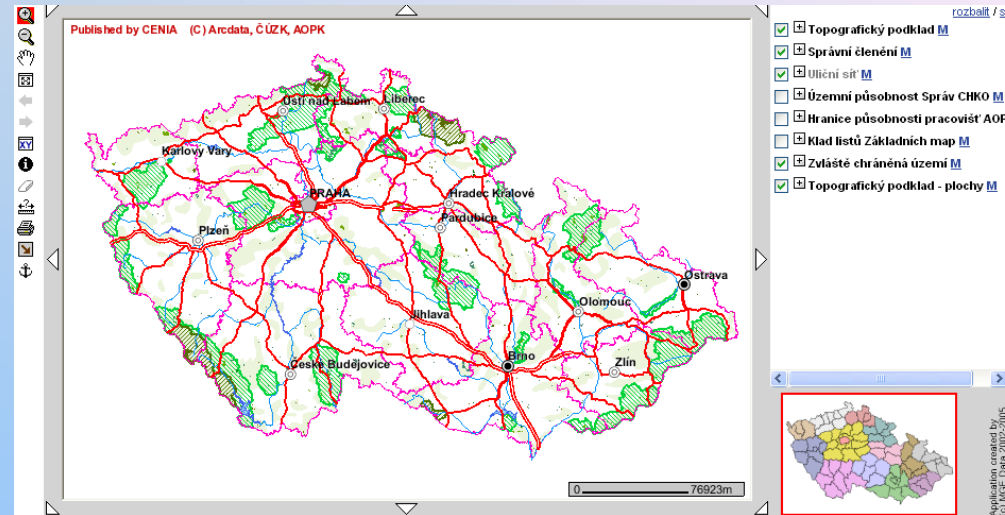

Vlastníci geodat

- CENIA (Česká inf. agentura ŽP) umožňuje připojení i přes GISW

<http://geoportal.cenia.cz>

- ČHMÚ *<http://portal.chmu.cz/>*
- Geologická služba ČR *<http://www.cgu.cz>*
- Ústav územního rozvoje *<http://egis.uur.cz>*

Vlastníci geodat

ČÚZK

- SPI a SGI – katastrální data digitální, digitalizovaná a analogová
- Digitální topografický model území ČR 1 : 10.000 ZABAGED (S-JTSK) 106 typů objektů v 60 vrstvách, polohopis i výškopis
- Státní mapa rastrová odvozená 1 : 50.000
- Velké množství tištěných map
- Geoportál:

<http://geoportal.cuzk.cz>

<http://nahlizenidokn.cuzk.cz>

ČÚZK

Řízení

- » [Informace o řízení](#)
- » [Přehled řízení](#)
- » [Seznam přijatých řízení](#)

Informace z KN

- » [Parcela](#)
- » [Budova](#)
- » [Jednotka](#)

Mapa

- » [Katastrální území](#)
- » [Přehledová mapa ČR](#)

Nápověda

- » [Nápověda k aplikaci](#)
- » [Nejčastější dotazy](#)

Informace o budově

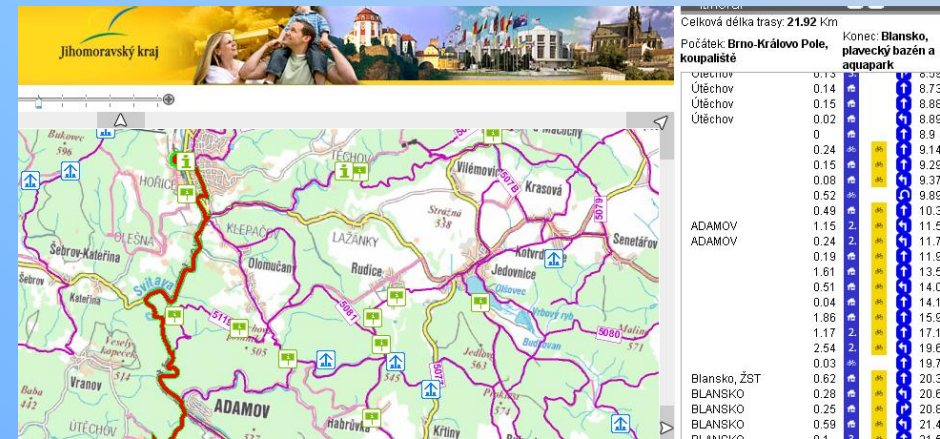
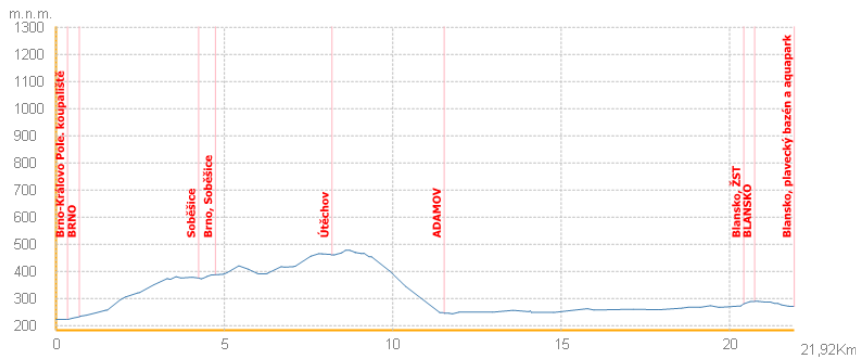
č.p.:	22
Část obce:	Královo Pole
Číslo LV:	4266
Typ budovy:	budova s číslem popisným
Způsob využití:	jiná stavba
Katastrální území:	Královo Pole 611484
Na parcele:	594/2

[Zobrazení v mapě](#)

Krajské úřady

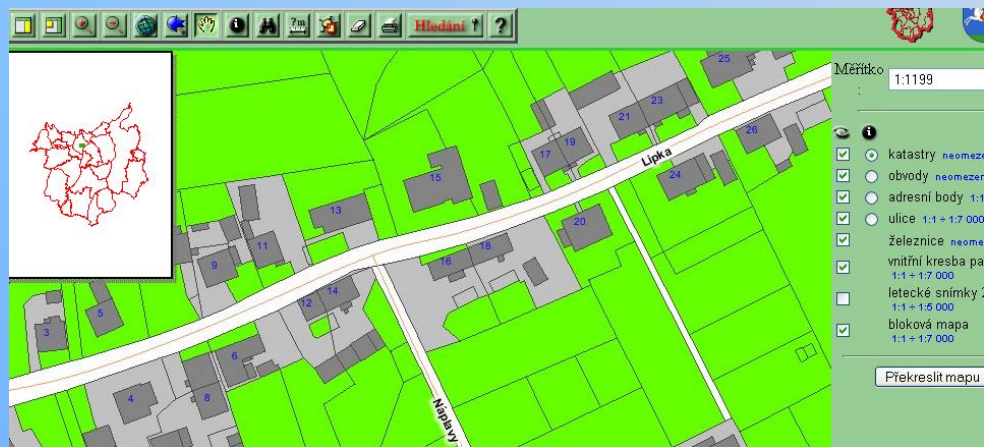
- GIT budovány na základě převzatého SW a HW ze zaniklých okresních úřadů.
- V posledních letech 100% obnova (špičkové techn.)
- GIT využívány na mnoha odborech pro podporu řízení
- Poskytování geodat veřejnosti <http://gis.kr-urady.cz>
<http://www.kr-jihomoravsky.cz> (odkaz „Mapy“)
<http://ias.kr-jihomoravsky.cz> (mapový server)
<http://www.cyklo-jizni-morava.cz>

Trasa z: Brno-Královo Pole, koupaliště do: Blansko, plavecký bazén a aquapark
Celkové převýšení: 601 m

Magistrální města

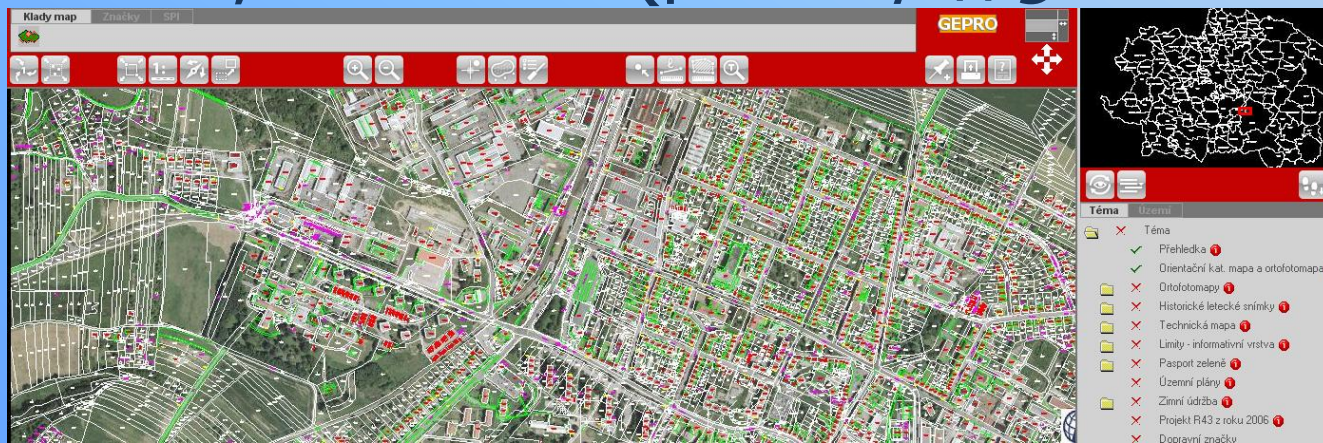
- GIT budovány více než 10 let
- Využíváno na mnoha odborech
- Velmi závislé na přístupu volených orgánů a úředníků k ICT
- Brno: územní plán, cenová mapa, hluková mapa, ekomapa, <http://www.brno.cz/>
- Ostrava: územní plán, cenová mapa, cyklistické trasy
<http://gisova.mmo.cz/>
- V Praze budován nový za 130 mil. Kč

Obce s rozšířenou působností

- Velmi odlišné úrovně využívání GIT
- Velká závislost na jednotlivcích, outsourcing
- Omezené poskytování mapových služeb obcím v regionu
- Neposkytování mapových služeb veřejnosti
- Data: ortofotomapy, územní plán, registr nemovitostí, uliční síť (př.: <http://gis.boskovice.cz>)

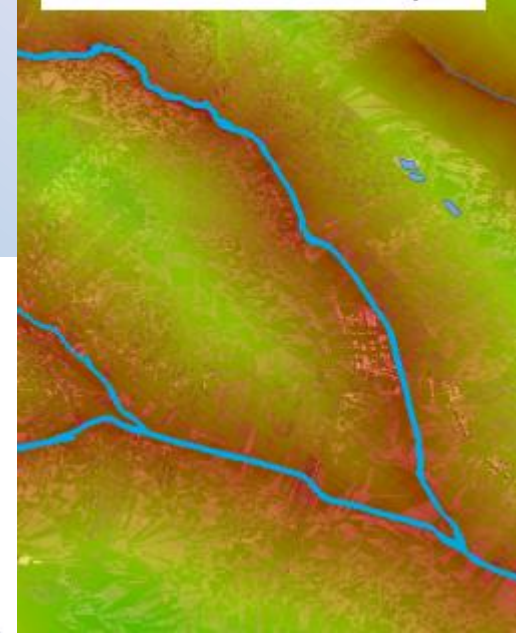

Stávající stavební zákon

- Platnost od počátku roku 2007
- Povinnost státu – územní politiky
- Povinnost kraje – územní strategie
- Povinnost ORP – územně-analytické podklady (119 ukazatelů)
- Povinnost obcí – územní plány
- Povinnost správců geodat – poskytovat bezplatně ORP

GIT: některé aplikace ve VS

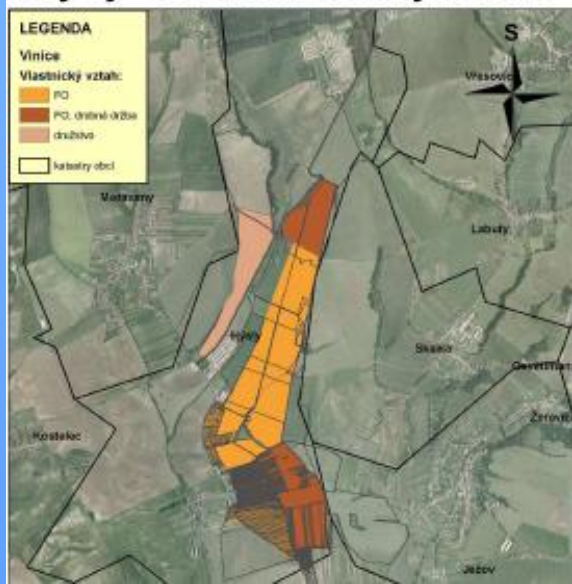
Modelování lokálních záplav

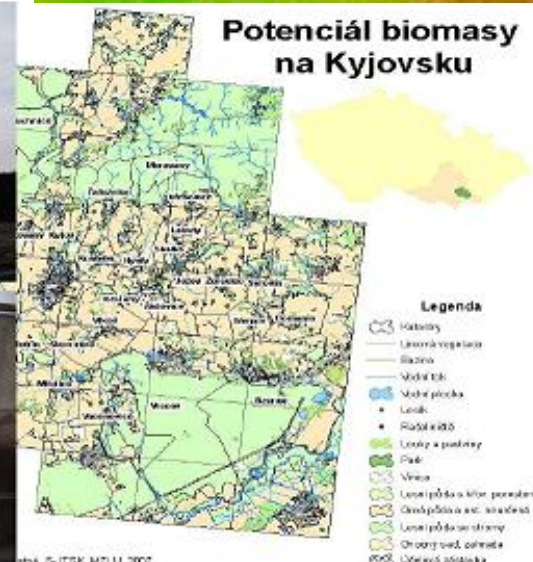
Kyjovsko - průměrné nadmořské výšky vinic

Hýsly - vlastnické vzťahy u viníc

Potenciál biomasy na Kyjovsku

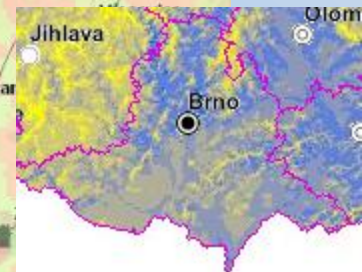
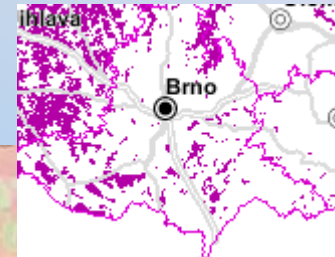
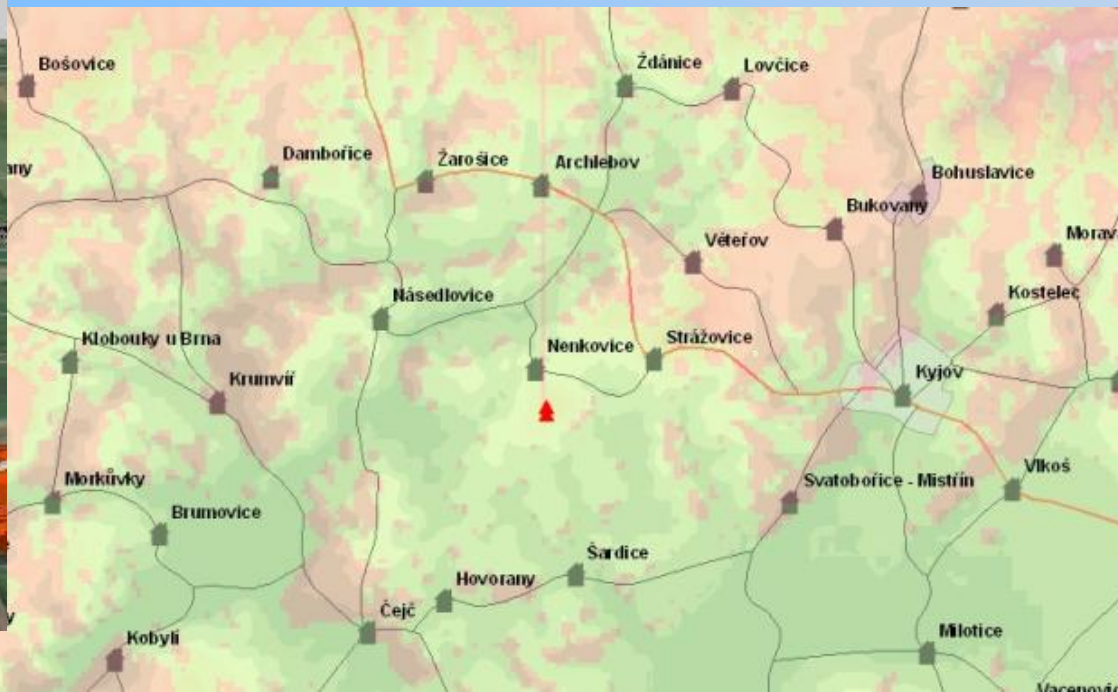

GIT pro podporu rozhodování

Větrné elektrárny

- Ekonomická výhodnost stavby VE pro investora!
- Motivace obce, na jejímž katastru má VE stát?
- Neprovázanost na ostatní obce a ORP!

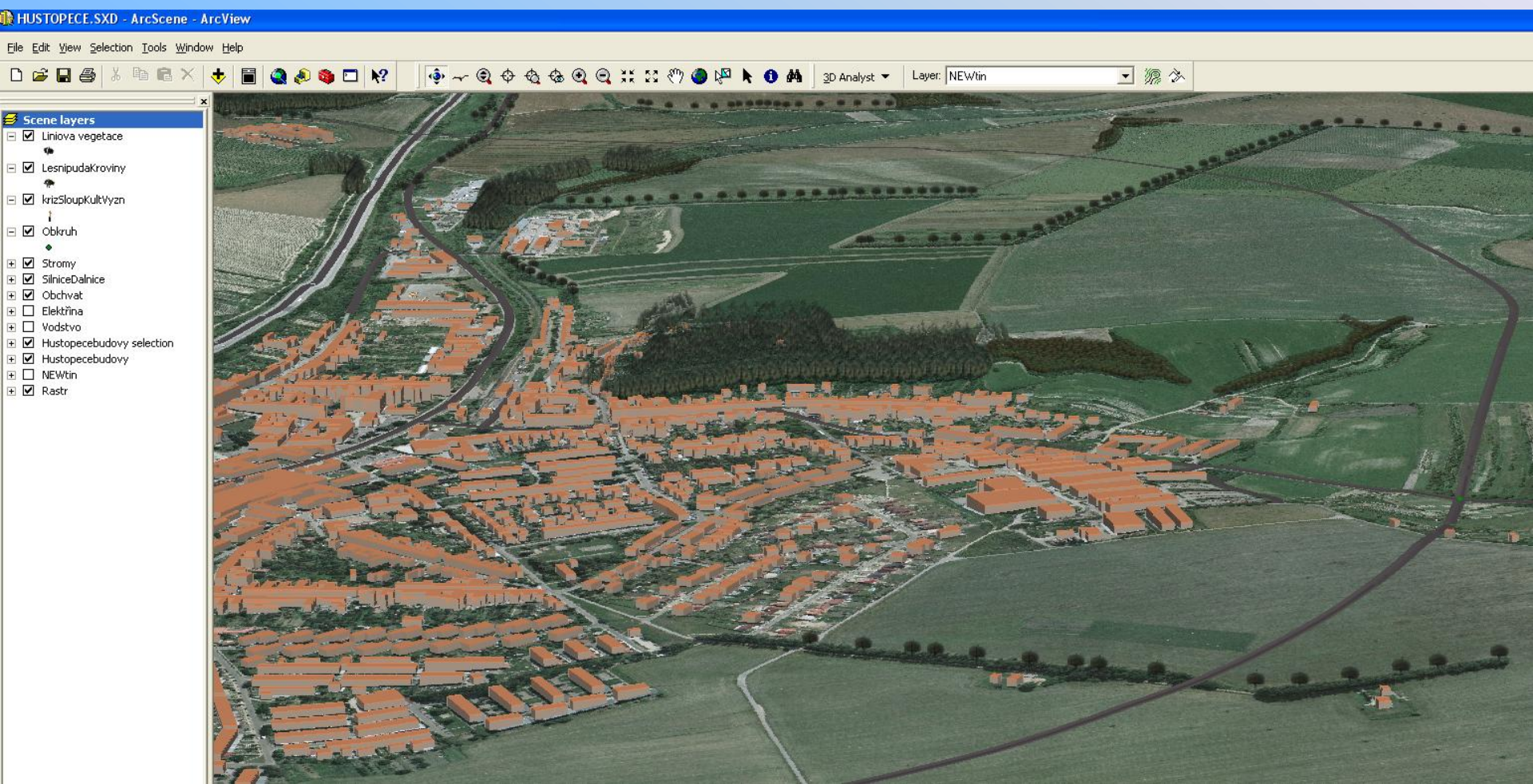

GIT jako „modelovací hra“

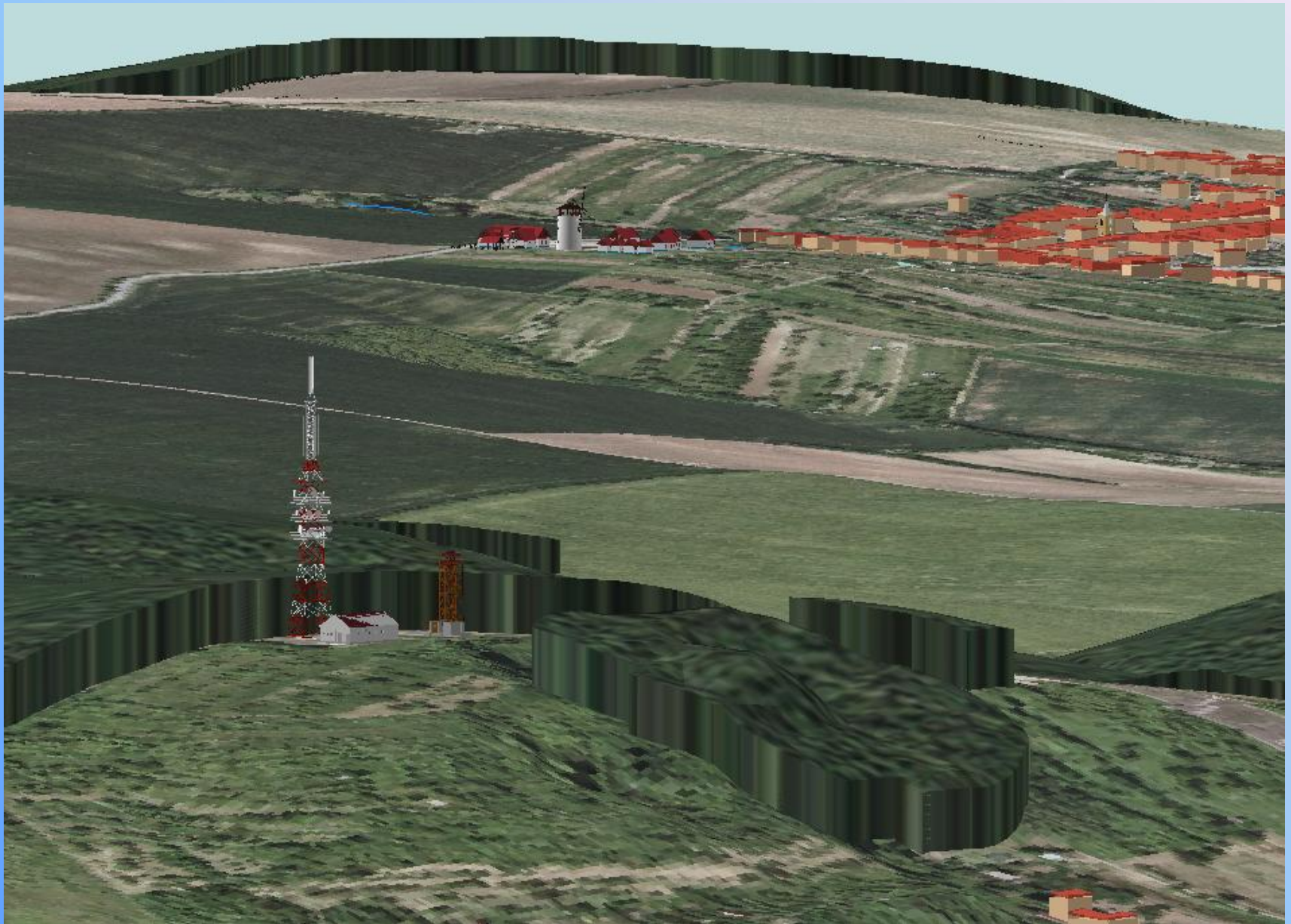
Př.: obchvat Hustopečí

<http://www.youtube.com/watch?v=yq0PO4WgeNg>

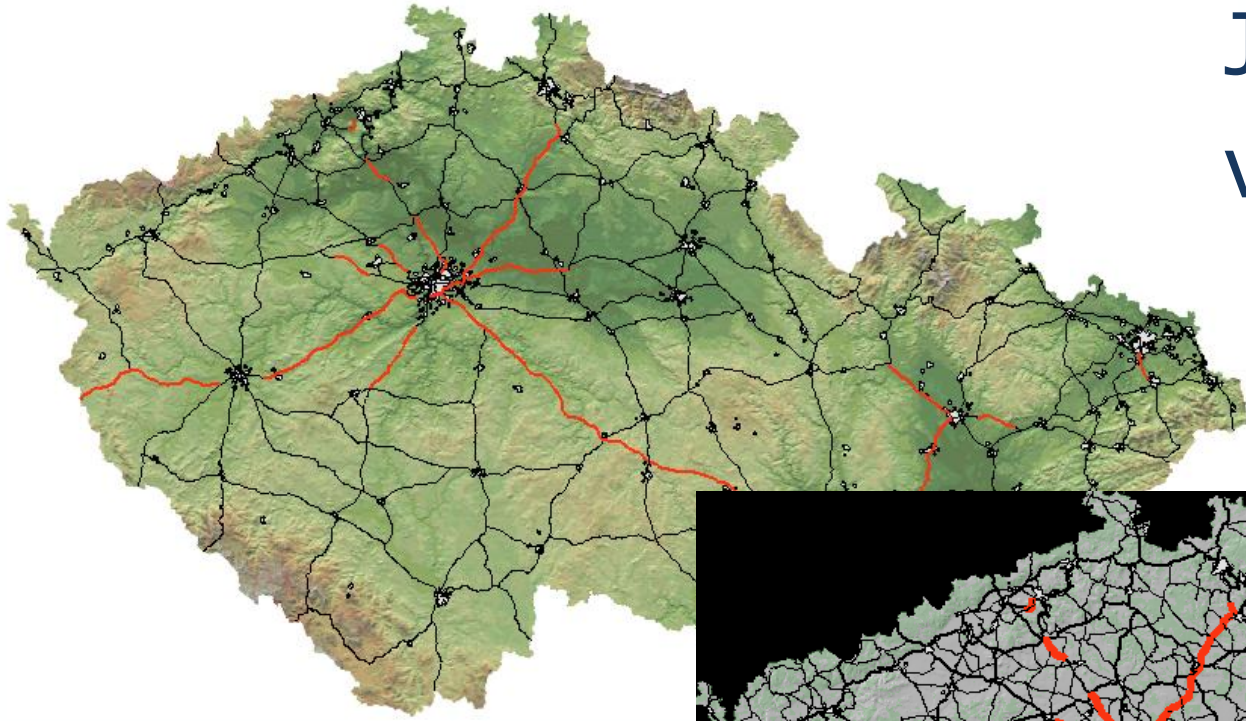
Virtuální realita

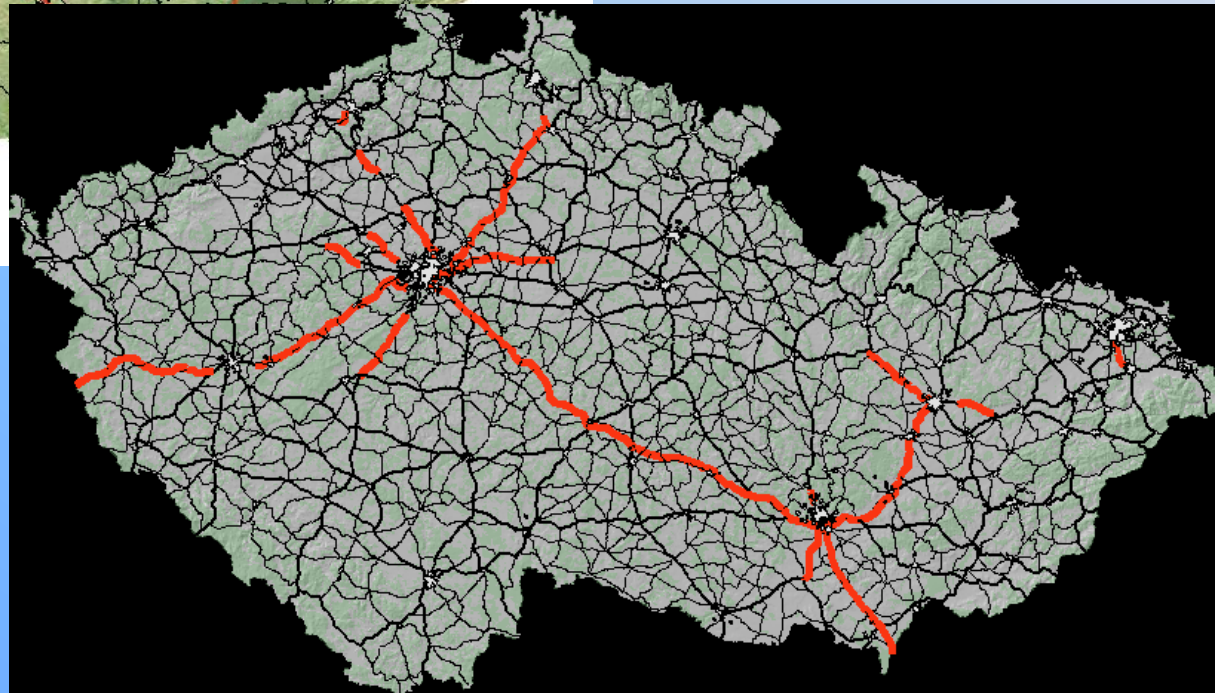

Psychologické aspekty

Jeden obrázek je
víc než 1000 slov

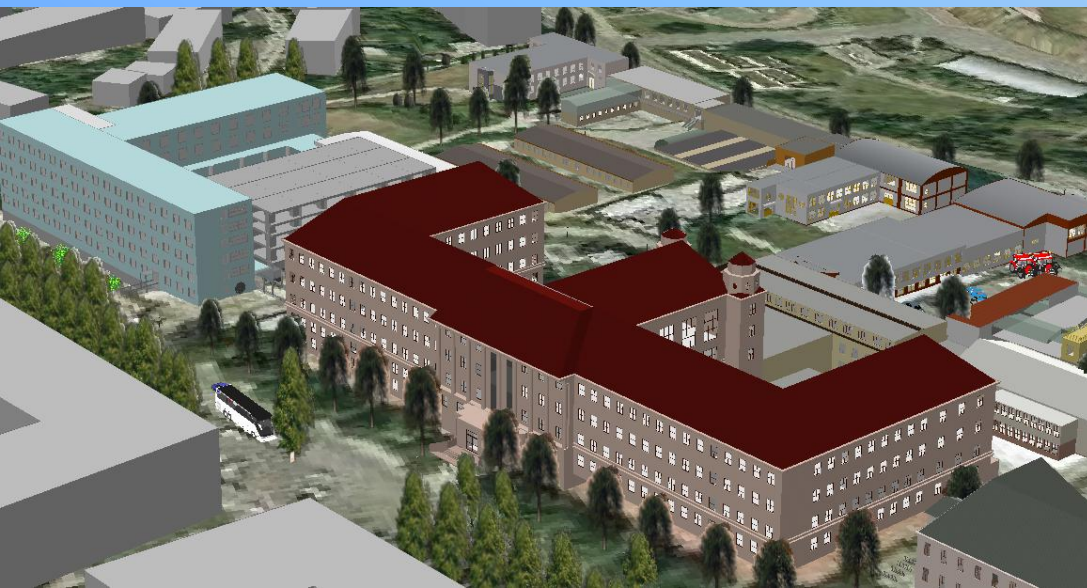
A 3D model?
Virtuální realita?!

Děkuji za pozornost

Jitka Machalová, PEF MENDELU v Brně
jitka.machalova@mendelu.cz

WGS 84: 49° 12' 34,11" 16° 36' 52,50"

Mendelova univerzita
v GoogleEarth